

Звіт
про наукову роботу
кафедри фізичної культури та основ здоров'я
за 2023 р.

1. Кафедральна тема: Психолого-педагогічні основи формування фізичного, морального та соціального здоров'я учнівської та студентської молоді засобами фізичної культури.

Науковий керівник: Курнишев Юрій Альбертович, кандидат педагогічних наук, доцент.

Термін виконання теми: 01.01.2019 р. – 31.12.2023 р.

Кількість виконавців: 14 (1 доктор наук, 7 кандидатів наук, 2 заслужені тренери України, 1 викладач, 2 асистента)

Список виконавців:

№ з/п	Прізвище, ініціали	Посада, вчене звання	Наукова ступінь	Навантаження		Позначка про виконання
				Навчальне	П полов. дня	
	Основний склад:					
1.	Мосейчук Ю.Ю.	професор	д-р пед. н..			
2.	Мороз О.О.	доцент	к. н. фіз. вих.			
3.	Киселиця О.М.	доцент	к. пед. н.			
4.	Курнишев Ю.А.	доцент	к. пед. н.			
5.	Васкан І.Г.	доцент	к. пед. н.			
6.	Ячнюк М.Ю.	доцент	к. н. фіз. вих.			
7.	Гауряк О.Д.	доцента	к. пед. н.			
8.	Дарійчук С.В.	асистент	к. пед. н.			
9.	Прекурат О.Т.	ст. викладач	заслужений тренер України			
10.	Вілігорський О.М.	ст. викладач	заслужений тренер України			
11.	Медвідь А.М.	викладач				
12.	Єремія Я.І.	асистент				
13.	Байдюк М.Ю.	асистент				

1. Наукові результати отримані при виконанні теми у звітному році (до 2 стор.)

Науково-дослідна робота кафедри спрямована на визначення та обґрунтування наукових підходів до удосконалення психолого-педагогічних основ формування фізичного, морального та соціального здоров'я учнівської та студентської молоді засобами фізичної культури.

Проведений аналіз дає підстави вважати:

по-перше, проблема формування здорового способу життя серед молоді залишається актуальною і вимагає негайного вирішення, в тому числі засобами фізичної культури;

по-друге, для вирішення даної проблеми необхідно залучати якомога ширше коло фахівців і більше часу приділити в освітньому процесі;

по-третє, дана проблематика повинна цікавити і турбувати не тільки фахівців в сфері фізичної культури, але й бути цікавою учнівській і студентській молоді.

Розвиток особистості заради здоров'я є стратегією збільшення можливостей людей щодо сприятливого вибору щодо здоров'я.

Викладачі кафедри є виконавцями проекту прикладного дослідження «Психолого-педагогічні засади підготовки майбутніх учителів фізичної культури до соціально-оздоровчої роботи», а саме:

Професором Мосейчуком Ю.Ю. обґрунтовано систему формування культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури у процесі неперервної професійної підготовки.

Також було охарактеризовано особливості професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту до тренерської діяльності з ігрових видів спорту. До основних напрямів формування професійної спрямованості бакалаврів фізичної культури та спорту можна віднести як активізацію загально педагогічної підготовки, налагодження міжпредметних зв'язків дисциплін різних циклів, удосконалення практик, використання педагогічних ситуацій у процесі навчання, формування у майбутніх тренерів з виду спорту позитивного ставлення і потреби в регулярній самоосвіті та самовихованні.

Доцентом Мороз О.О. визначені основні причини порушення маси тіла жінок, розроблені методики та програма для її корекції, досліджувала склад та масу тіла жінок в динаміці занять оздоровчим фітнесом.

Доцент Курнишев Ю.А. визначав стан проблеми в теорії і практиці реалізації здоров'язбережувальних педагогічних технологій в сучасній освіті. На основі аналізу освітніх технологій розробив модель педагогічної здоров'язбережувальної технології в системі професійної підготовки майбутнього вчителя та визначено критерії (мотиваційний, когнітивно-пізнавальний, фізкультурно-оздоровчий, рефлексивно-корегувальний) і рівневі показники сформованості готовності до здоров'язбереження, а також педагогічні умови професійного саморозвитку майбутніх учителів фізичної культури.

Доцент Киселиця О.М. - досліджувала готовність вчителя фізичної культури і обґрунтовувала важливі показники професійної готовності вчителя фізичної культури. Також відзначила що цим є вміння прийняти правильне рішення в конкретній професійній ситуації. На нашу думку, у діяльності

вчителя фізичної культури частіше, ніж в інших учителів предметників, виникають професійні ситуації, що спричинене умовами діяльності та частими або раптовими змінами діяльності. Аналіз психолого-педагогічної літератури та розглянутий практичний досвід фахівців з фізичного виховання, вирішення педагогічних ситуацій значною мірою залежить від педагогічної майстерності педагога-професіонала, швидкості та пластичності думки

Доцент Васкан І.Г. визначав ефективність реалізації особистісно-орієнтованих шляхів через модель розвитку рухової активності учнів у позаурочних формах фізичної культури на основі мотиваційно-ціннісних чинників і морфо-функціональних особливостей підлітків.

Доцент Гауряк О.Д. досліджувала процес корекційно-відновлювальної роботи і відмітила що значне місце відводиться лікувальній фізкультурі, яка спрямована на відновлення зниженого рівня здоров'я дітей шляхом запобігання прогресуванню наявного захворювання, заміщення втрачених функцій засобами фізичної культури з використанням цілющих природних факторів. Заняття лікувальною фізкультурою проводяться в спеціально обладнаному кабінеті. Обов'язковий принцип методики ЛФК – поступовість і суворо дозоване зростання навантаження. У фізичному вихованні дитини з особливими освітніми потребами повинні широко використовуватися всі засоби системи фізичного виховання.

Доцент Ячнюк М.Ю. - теоретично обґрунтував та розробив технологію впровадження засобів активного туризму в рекреаційну діяльність студентської молоді, спрямовану на підвищення рівня рухової активності, покращення показників фізичного та психоемоційного стану, раціональну організацію активного дозвілля.

Дарійчук С.В. досліджував та вивчав основні чинники європейського розвитку фізичного виховання і спорту (друга половина XIX – початок XX століття).

Медвідь А.М. визначила особливості рухової активності, самооцінки здоров'я та здоров'яформувальної поведінки студентів, майбутніх учителів фізичної культури, у період карантину ковід-19 в умовах вимушеної самоізоляції, та дослідила самооцінку здоров'я і самопочуття та поведінковий аспект становлення здорового способу життя студентів в період карантину.

Байдюк М.Ю. – обґрунтував особливості формування здоров'я школярів в умовах дистанційного навчання. Останнім часом ситуація зі здоров'ям дітей наблизилась до критичної: підвищується рівень загальної захворюваності та поширеність захворювань окремих органів і систем. Зауважив, що одним із ключових факторів негативного впливу на здоров'я покоління, що підростає є дистанційне навчання, яке було започатковане у

2020 році внаслідок епідемії COVID-19 та частково продовжилось із введенням військового стану, оскільки це сприяло малорухливому способу життя дітей. Також внаслідок введення дистанційного навчання проведення повноцінних уроків фізичної культури стало неможливим. Для мінімізації цього негативного впливу потрібно розробляти ряд рекомендацій для підвищення фізичної активності в умовах онлайн навчання.

Єремія Я.І. – зазначила що предметно-методичні вміння майбутніх учителів фізичної культури є невід’ємною частиною фізкультурно-оздоровчої діяльності та виражають їх професійну підготовку на теоретичному та практичному рівнях. У рамках змішаного навчання, що інтерактивно трансформує трансферне навчання, в освіті буде розширено стратегію та різноманіття засобів для розвитку професійно-теоретичних знань, організаційної та фізкультурної реалізації, формування навичок, характерних для сучасних освітніх технологій у оздоровчій діяльності, здатність майбутніх вчителів фізичної культури інтегрувати передовий національний та міжнародний інноваційний досвід спортивної культури та здоров’я. У напрямку глобальної цифровізації освіти ми проводимо дослідження та розробляємо моделі розвитку педагогічних та методичних умінь майбутніх учителів фізичної культури з використанням інформаційно-комунікаційних технологій на освітньому рівні для експериментальної перевірки програми та її ефективності

2. Досягнення провідних наукових шкіл за звітний рік (до 1 стор.)

3. Перелік (вказати конкретні назви):

захищених дисертацій співробітниками і аспірантами –;
виготовлених макетів приладів - ,
створених нових методик - ,
технологій - ,
експериментальних зразків матеріалів - ;
виставкових експонатів - ,
та ін.

Єремія Я.І. вступила до аспірантури факультету педагогіки, психології та соціальної роботи, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки, освітньо-наукова програма Освітні, педагогічні науки, кафедра педагогіки та соціальної роботи, форма навчання: вечірня. Тема дисертаційного дослідження: «Педагогічні умови формування у майбутніх вчителів фізичної культури предметно-методичної компетентності в умовах нової української школи». Науковий керівник доктор педагогічних наук, завідувач кафедри фізичної культури та основ здоров’я Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, професор Мосейчук Юрій Юрійович.

4. Інші форми наукової діяльності

5. Міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво

У рамках міжнародної співпраці, як важливий елемент євроінтеграційної політики, кафедра підтримує взаємостосунки з факультетом фізичного виховання та спорту Сучавського університету «Штефана чел Маре», Ясського університету «Alexandru Ioan-Cuza University» (Румунія).

12.04.2023 року була проведена гостьова лекція лектором Phd факультету фізичного виховання і Ясського університету «Alexandru Ioan-Cuza University» (Румунія) Iacob Mihai Radu, на тему «Методика навчання рухливих ігор та естафет в ЗЗСО»

6. Конференції, семінари

Викладачі кафедри взяли участь в IV Міжнародній науково-практичній конференції «Фізична культура і спорт» (6-7 квітня 2023 р., м. Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Додаток 2), всеукраїнській науковій конференції «Олімпійський рух на теренах України – минуле та сьогодення» 27 лютого 2023 р., Тернопіль, ТНПУ ім. В. Гнатюка, II Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Місце і роль фізичної терапії у сучасній системі охорони здоров'я» м. Чернівці 16.02.2023 року, I Всеукраїнській науково-практичній конференції «Фізична культура і спорт: традиції, досвід, інновації» м. Запоріжжя, 16 березня, 2023 р. (Додаток 2)

В матеріалах висвітлювалися актуальні питання сучасної освіти, як філософія, психологія та історія фізичного виховання і спорту; фізичне виховання різних груп населення; здоров'язбережувальні технології, фітнес та рекреація; олімпійський, професійний та параолімпійський спорт; теоретико-методологічні основи професійної підготовки фахівців з фізичної терапії та ерготерапії; проблеми формування здорового способу життя, безпеки життєдіяльності та обороноздатності.

Також викладачі кафедри взяли участь в IV науково-практичній конференції «Фізична культура і спорт» 6-7 квітня 2023 року.

Викладачі кафедри прийняли участь у таких конференціях:

Викладачами кафедри видано та опубліковано: (Додаток 2)

- 2 навчально-методичних посібники;
- 1 навчальний посібник;
- 5 статей що входять до науково-метричних баз даних Scopus, Web of Science;
- 17 статей що входять до науково-метричних баз даних Index Copernicus;
- 97 публікацій в інших українських виданнях.

- 7 патентів та авторських свідоцтв.

7. Інтелектуальна власність. Кількість отриманих патентів на винаходи та свідоцтв про реєстрацію авторських прав - 7.

8. Матеріали для реклами досягнень підрозділу

9. Відомості про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів, молодих учених:

Студенти кафедри, під науковим керівництвом викладачів кафедри взяли участь у 1 турі наукових робіт:

- студентка Петіхачна Валентина (науковий керівник Єремія Я.І.)
- студент Дудка Богдан (науковий керівник Киселиця О.М.);
- студентка Логвиненко Анастасія (науковий керівник Васкан І.Г.);

Роботи даних студентів були відмічені членами журі і рекомендовані до участі у II турі студентських наукових робіт.

На кафедрі працюють три студентських наукові гуртки:

1. «Впровадження здоров'язбережувальних технологій у навчальному процесі ЗНЗ» – керівник Киселиця О. М.

2. «Актуальні проблеми теорії і методики фізичного виховання та компетентнісний підхід підготовки майбутніх учителів фізичної культури до роботи в умовах НУШ» – керівник Курнишев Ю. А.

3. . «Оздоровчо-рекреаційна рухова активність студентської молоді» – керівник Ячнюк М.Ю.;

9. Грантова діяльність

Завідувач кафедри фізичної культури та основ здоров'я професор Мосейчук Ю.Ю. став учасником міжнародного проєкту Еразмус+ модуль Жан Моне: **«Інтеграція Європейських цінностей до української освіти, науки та спорту»**. Координатор проєкту, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Ярослав Галан, команду - доктор педагогічних наук, професор Ярослав Зорій та доктор педагогічних наук, професор Юрій Мосейчук, доктор філологічних наук, професор Ян Капранов

Науковий керівник кафедральної теми,
заступник зав. кафедри з наукової роботи
доцент

_____ Юрій КУРНИШЕВ

Завідувач кафедри фізичної культури
та основ здоров'я, професор

_____ Юрій МОСЕЙЧУК